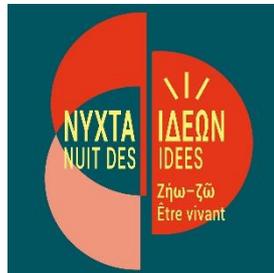

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 7^η ΝΥΧΤΑ ΙΔΕΩΝ

30 Ιανουαρίου 2020

Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Μυτιλήνη, Ηράκλειο

#lanuitdesidees - #ifg

Είσοδος ελεύθερη

Το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος οργανώνει για 7^η χρονιά τη Νύχτα Ιδεών. Το ετήσιο ραντεβού που συγκεντρώνει διανοούμενους, καλλιτέχνες, ερευνητές, δημοσιογράφους και το ευρύ κοινό που του αρέσουν οι συζητήσεις. Για πρώτη φορά στην Ελλάδα, η εκδήλωση συντονίζεται με τα υπόλοιπα Γαλλικά Ινστιτούτα και τους συνεργάτες τους σε όλο τον κόσμο την ίδια ημέρα, στις 30 Ιανουαρίου, και επεκτείνεται σε τέσσερις πόλεις: Αθήνα, Ηράκλειο, Μυτιλήνη και Θεσσαλονίκη. Μια νύχτα για να γιορτάσουμε μαζί την ελεύθερη ροή της σκέψης και της γνώσης προτείνοντας, μέσα στο ίδιο βράδυ, ομιλίες, συναντήσεις, φόρουμ και στρογγυλές τράπεζες, αλλά και προβολές, καλλιτεχνικές παραστάσεις, φιλοσοφικά συμπόσια... γύρω από ένα κοινό θέμα, που κάθε τόπος προσεγγίζει με τον δικό του τρόπο. Η Νύχτα Ιδεών διοργανώνεται με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) και με την υποστήριξη του Institut français (Παρίσι).

Η Νύχτα Ιδεών 2020, από τη Μπραζαβίλ ως το Τόκυο, θα ασχοληθεί με το θέμα «ζήω-ζῶ». Θέτει στο επίκεντρο των συζητήσεων το ζητημάτων οικολογικών ισορροπιών και της σχέσης του ανθρώπου με τον κόσμο καθώς και με άλλα είδη, τα ζώα, τα φυτά, σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο κατάρρευσης της βιοποικιλότητας. Η Νύχτα μας προσκαλεί επίσης να εξερευνήσουμε ζητήματα ηθικής, τόσο αρχαία όσο και διαχρονικά, για την ύπαρξη των ιδεών αυτών καθαυτών και της εκτίμησης της ανθρώπινης ζωής.

Η Θεματική «ζήω-ζῶ» θα αποτελέσει επίσης το κατευθυντήριο νήμα του Γαλλικού Ινστιτούτου Ελλάδος, καθ' όλη τη διάρκεια του 2020. Για τις 30 Ιανουαρίου έχουν προσκληθεί τέσσερις επιμελητές να ξετυλίξουν αυτόν τον μίτο προς όλες τις κατευθύνσεις.

Επιμελήτριες:

Ainhoa Jean-Calmettes | Αθήνα

Μαρία Κακογιάννη | Θεσσαλονίκη

Camille Louis | Μυτιλήνη

Ειρήνη Λιναρδάκη | Ηράκλειο

ΔΩΡΗΤΗΣ | DONATEUR
ΙΣΝ / SNF
ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS
FOUNDATION

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ | SPONSORS COMMUNICATION

ΑΘΗΝΑ

Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος

ΖΗΩ-ΖΩ (ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ)

Επιμέλεια: **Aïnhoa Jean-Calmettes**

Σε συνεργασία την εξαμηνιαία επιθεώρηση «Κρίση»

Ανθρωπόκαινος, κεφαλαϊόκαινος, φυτειόκαινος: πολλοί και ετερόκλητοι όροι προτείνονται για να προσδιορίσουν τη νέα εποχή στην οποία έχει εισέλθει η Γη, μια ανησυχητική νέα εποχή που χαρακτηρίζεται από την υπερθέρμανση του πλανήτη, την έκτη μαζική εξαφάνιση ειδών, τον πολλαπλασιασμό των φυσικών καταστροφών και την απορρύθμιση των οικοσυστημάτων. Καθένας από τους όρους αυτούς υποδεικνύει έναν ένοχο (τον άνθρωπο, τον καπιταλισμό, την αποικιοκρατία και το σύστημα των φυτειών) και μας καλεί σε έναν τύπο κινητοποίησης. Ωστόσο όλοι συγκλίνουν σε ένα σημείο: αν έχουμε φτάσει σήμερα σ' αυτή την κατάσταση, είναι επειδή ο δυτικός άνθρωπος αρνήθηκε στα υπόλοιπα ζωντανά μια μορφή εσωτερικότητας, μια ψυχή, μια υποκειμενικότητα, μια άποψη για τον κόσμο. Η εύρεση μιας πολιτικής διεξόδου από την καταστροφή που συντελείται τώρα δεν θα μπορέσει να παρακάμψει μια ριζική αμφισβήτηση αυτής της αντίληψης του κόσμου που ο ανθρωπολόγος Philippe Descola αποκαλεί «νατουραλισμό». Μπορούμε λοιπόν να δοκιμάσουμε να μπούμε στη «φωνόκαινο», που προτιμά η φιλόσοφος Vinciane Despret ορίζοντάς την ως εξής: «*Η φωνόκαινος – ή «η εποχή των ήχων της Γης» – σηματοδοτεί μια κατάσταση όπου θα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε στιδήποτε ζωντανό, όπως είναι ακόμα ζωντανό και όχι μόνο όταν απειλείται με εξαφάνιση. Η φωνόκαινος μας προτρέπει να σκεφτόμαστε όλα όσα υπάρχουν ακόμα εδώ και με τα οποία πρέπει να προσπαθούμε να ζούμε λίγο καλύτερα, να ενεργοποιήσουμε ξανά την ικανότητά μας για χαρά, να θυμόμαστε τη ζωή που αντιστέκεται, που επιμένει πεισματικά και συνεχίζει να εκδηλώνεται ζωηρά.*»

Aïnhoa Jean-Calmettes

Η Aïnhoa Jean-Calmettes είναι αρχισυντάκτης της πολιτιστικής επιθεώρησης Mouvement, από το 2014. Με σπουδές πολιτικών επιστημών, φιλοσοφίας και δημοσιογραφίας, συντονίζει συχνά συναντήσεις με θέμα τις πολιτικές δυνατότητες των σύγχρονων θεατρικών και επιτελικών σκηνών.

Auditorium Theo Angelopoulos

19.00: Έναρξη - διάλεξη του **Patrick Bouchain** σε αναμετάδοση από τη Μυτιλήνη

20.30: Συναυλία του συνόλου **BrazzyOpera**

Νίκος Σαρρής, τρομπέτα
Τάσος Μπακούρης, κόρνο
Σταύρος Κλαβανίδης, τρομπόνι
Βενιαμίν Χατζηκουμπάρογλου, πιάνο

Το σύνολο BrazzyOpera συγκροτήθηκε με σκοπό την ανάδειξη της οπερατικής μουσικής, μέσα από τον ηχηρό, μελωδικό, ζεστό και ξεκάθαρο ήχο των χάλκινων πνευστών.

21.00: Εισαγωγή στο θέμα «**Ζώντας με τα μη-ανθρώπινα**»

21.00-21.30: Εναρκτήρια ομιλία «**Η ζωή των ζώων: μια φιλοσοφική προοπτική**»
Ευγενία Μυλωνάκη, διδάκτωρ φιλοσοφίας, CYA, ΕΑΠ

21.30: Πρώτη συζήτηση

«Ζώντας πιο μακριά»: μη-ανθρώπινες μορφές, νοημοσύνες και ευαισθησίες

Μαριέλα Νέστορα, περφόρμερ, ερευνήτρια της νοημοσύνης των φυτών

Violette Pouillard, ιστορικός των ζώων, συγγραφέας του βιβλίου *L'Histoire des zoos par les animaux*

Solenn Patalano, ειδικός στις μέλισσες

Ζώο-μηχανή ή κάτι χωρίς πνεύμα: ο δυτικός μοντερνισμός αρνήθηκε στα υπόλοιπα ζωντανά νοημοσύνη, ευαισθησία και μοναδικότητα. Ωστόσο, εδώ και μερικά χρόνια οι ανθρωπιστικές επιστήμες αμφισβητούν αυτές τις προϋποθέσεις και αρχίζουν να ενδιαφέρονται για το μη ανθρώπινο. Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι κορυφές των δέντρων μπορεί να είναι ντροπαλές, τα δάση εμφανίζονται ως πολύπλοκα δίκτυα επικοινωνίας, τα σύνορα που χαράσσουν οι κότσυφες αποτελούν μάλλον χώρους συνάντησης παρά περιορισμού... Συντελούνται μετακινήσεις, ό,τι θεωρούνταν «φυσικό» αποδεικνύεται ενδεχόμενο: τα πάντα θα μπορούσαν κάλλιστα να υπάρχουν διαφορετικά.

22.30: Δεύτερη συζήτηση

Μετά τη φύση: ανασυνθέτοντας τους κόσμους και τις συμμαχίες με ό,τι ζωντανό

Louis Morelle, διδακτορικός ερευνητής για την κληρονομιά της φιλοσοφίας της φύσης και του γερμανικού ρομαντισμού

Jade Lindgaard, δημοσιογράφος του ισότοπου *Médiapart*, ειδικός σε οικολογικά ζητήματα

Αριστείδης Μπαλτάς, ομότιμος καθηγητής φιλοσοφίας των επιστημών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Κάτω από την αβλαβή επίφασή του, ο όρος «φύση» δεν έχει τίποτα το ουδέτερο. Μας παροτρύνει να κοιτάξουμε προς τα έξω, ένα πεδίο που άλλοτε το εκμεταλλευόμαστε υπέρμετρα και άλλοτε διαφυλάσσουμε την υποτιθέμενη αγνότητά του. Ενώ η Γη αντιμετωπίζει την έκτη μαζική εξαφάνιση της βιοποικιλότητας, φαίνεται ολοένα και πιο επείγον για τον άνθρωπο να τελειώσει οριστικά με τη μοναδικότητά του και να ξαναβρεί τη θέση του μέσα στον κόσμο όλων των ζωντανών.

Αίθουσες 10-12, 2^{ος} όροφος

19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 (διάρκεια 45')

Φιλοσοφικό Escape room

Ιδέα και εκτέλεση: **Βένια Σταματιάδη, Γιάννης Παπανικόλας**

Τι σημαίνει ζωή;

Τι είναι αυτό που ξεχωρίζει το «ον»;

Ποιος άραγε μπορεί με σιγουριά να πει τι είναι αυτό που τον διαφοροποιεί από το λεγόμενο «άψυχο»;

Σε μια εποχή που η τεχνητή νοημοσύνη κάνει τα πράγματα ακόμα πιο σύνθετα και τους ορισμούς ακόμα λιγότερο δεδομένους, εμείς στήνουμε ένα διαδραστικό μουσείο φιλοσοφίας, ένα escape game γεμάτο γρίφους, κλειδαριές και μυστήριο με θέμα – τι άλλο; – την ύπαρξη.

Ελάτε μαζί μας να παίξουμε, να ξεκλειδώσουμε, να νοιώσουμε, να βρούμε τον συνδυασμό της «ζωής».

Στα ελληνικά και τα γαλλικά κατ' επιλογή

Περιορισμένος αριθμός θέσεων. Απαραίτητη η εγγραφή.

Οι εγγραφές θα γίνονται από τις 18.30 στην υποδοχή του Γαλλικού Ινστιτούτου.

Καφέ Γαλλικού Ινστιτούτου

23.30 Μπουφέ και dj set

Επιμέλεια: **Μαρία Χαρτοκόλλη**

Dj set: **Εύα Τσακνή**

«Το να είμαστε ζωντανοί» γύρω από ένα μπουφέ, σημαίνει να μπορούμε να εναρμονιστούμε, ενεργοποιώντας όλες μας τις αισθήσεις, με τον περιβάλλοντα χώρο και με το περιβάλλον που μας παρέχει την τροφή, τις εικόνες, τους ήχους, τις μυρωδιές, τις υφές και μέσα από αυτά την ίδια την αίσθηση του ωραίου. «Το να είμαστε ζωντανοί» λοιπόν γύρω από ένα μπουφέ, σημαίνει να ενδιαφερόμαστε για το τι διεργασίες προηγήθηκαν και έπονται αυτής, για το πόσο συνειδητά γευόμαστε το καθετί και για το ποιο είναι το οικολογικό αποτύπωμα αυτής μας της δραστηριότητας.

Με την ευγενική χορηγία των:

Grizo Prasinop- organic herbal experience, Αγρόκτημα Ζωής, Φούρνος Βυζάντιον, Οικολογικό Αγρόκτημα Διαμάντι, Aetheleon, Kaidancheese, Stefos, Eleokarpos – Kleólia, Homatino ceramics workshop, Olive Tree, Κτήμα Ζαφειράκη, Εκδόσεις Δώμα

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης

ΖΗΩ-ΖΩ: ΤΟ ΑΝΩΜΑΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ

Επιμέλεια: **Μαρία Κακογιάννη**

Σε συνεργασία με το Προξενείο της Γαλλίας και το Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης

Ο όρος «ανώμαλο» παραπέμπει στο ανομοιόμορφο, το τραχύ, το μη λείο, όπως όταν μιλάμε για ένα έδαφος. Το ζην είναι φτιαγμένο από ανωμαλίες, ασυμμετρίες, ακανόνιστες παραλλαγές. Όμως πολύ συχνά υπάρχει μια σημασιολογική συμπαιγνία, μια «ανωμαλία» παραπέμπει σε αυτό που θεωρείται «μη κανονικό» και πρέπει να αποκλειστεί, να διαγραφεί, να εξαλειφθεί. Ένα είδος «εσωτερικού εχθρού» που πρέπει να λειάνουμε βίαια για να αναδείξουμε την ωραία μορφή. Το ζην δεν σταματάει να στήνει και να ξεστήνει κανονικότητες και κόσμους, μέσα στις – και μέσα από τις – «ανωμαλίες» του.

Μαρία Κακογιάννη

Η Μαρία Κακογιάννη είναι φιλόσοφος και συγγραφέας. Οι δημοσιεύσεις της περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: *Ivre décor* (Hippocampe éditions, υπό έκδοση), *Printemps précaires des peuples* (Divergences, 2017), *Entretien platonicien* με τον Alain Badiou (Lignes, 2015), *De la victimisation* (L'Harmattan, 2012). Επίσης έχει συνυπογράψει με τον Jacques Rancière τα κείμενα « *Dialogue précaire* » (στον τόμο *Le Symptōma grec*, Lignes, 2014) και « *Peuple, populaire, populisme : l'usage des mots* » (στον τόμο *Debates y Combates*, αρ. 9).

Η Νύχτα Ιδεών στη Θεσσαλονίκη θα λάβει τη μορφή μίας ζωντανής ραδιοφωνικής εκπομπής, ανοικτής στο κοινό με ένα **ραδιοφωνικό πλατό** στη μεγάλη αίθουσα του Γαλλικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης.

Στην ίδια αίθουσα, οι επισκέπτες θα μπορούν να δουν την έκθεση του Βασίλη Αλεξάνδρου «Βραχεία μνήμη». Ανάμεσα στις τρεις προγραμματισμένες συζητήσεις θα υπάρχουν αναγνώσεις ελληνικών και γαλλικών κειμένων και ηχητικές δημιουργίες.

Ραδιοφωνική ομάδα: Laurie Bellanca, Benjamin Chaval, Αγγελική Τόμπρου, Μαρία Κακογιάννη

19.00: Έναρξη - διάλεξη του **Patrick Bouchain** σε αναμετάδοση από τη Μυτιλήνη

20.00 : Πρώτη συζήτηση Πολιτικές του αισθητού

Ομιλήτριες: **Marie Cuillerai**, καθηγήτρια φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο Paris Diderot
Μαρία Κακογιάννη

Συνομιλήτριες: **Laurie Bellanca**, μοντάζ κειμένων, ραδιοφωνική δημιουργία
Αγγελική Τόμπρου, ηθοποιός και δασκάλα θεατρικής αγωγής για παιδιά και εφήβους

Το ζωντανό ως αίσθηση και ευαισθησία, η αλληλεπίδρασή του με ένα «περιβάλλον» που επηρεάζει και από το οποίο επηρεάζεται. Πώς η συστηματική οικολογική καταστροφή, η οικονομική βία και οι κοινωνικές ανισότητες τραυματίζουν το αισθητό; Πως μπορούμε να σκεφτούμε τις συλλογικές πρακτικές σαν οικοσυστήματα που χρειάζονται μέριμνα και καλλιέργεια όπως ένας μπαξές; Ποια θέση για το συναίσθημα και την συμβολική βία στους πολιτικούς αγώνες;

21.00 : Δεύτερη συζήτηση Η πόλη-πρόσωπο

Ομιλητές : **Θωμάς Κοροβίνης**, συγγραφέας
Θωμάς Τσαλαπάτης συγγραφέας

Συνομιλήτριες: **Αγγελική Τόμπρου**, ηθοποιός και δασκάλα θεατρικής αγωγής για παιδιά και εφήβους
Μαρία Κακογιάννη

Ζωγράφοι, φωτογράφοι, εικαστικοί συχνά εξερεύνησαν τα «σώμα-τοπίο» σε ένα πηγαινέλα ανάμεσα στο στενά προσωπικό και το συλλογικό, το μικροσκοπικό και το μακροσκοπικό. Για τη συζήτηση αυτή θα υποδεχτούμε δύο συγγραφείς που θα μιλήσουν με θέμα την «πόλη-πρόσωπο». Πώς στο έργο του Θωμά Κοροβίνη η πόλη της Θεσσαλονίκης πρωταγωνιστεί και δεν είναι απλά μία σκηνή όπου εκτυλίσσεται η δράση των ηρώων; Το φλογερό πάθος ανάμεσα σε δυο εραστές εγγράφεται ταυτόχρονα με την μεγάλη πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης (1917), το έξω σκιαγραφεί το μέσα και αντιστρόφως. Πώς η γραφή του Θωμά Τσαλαπάτη δημιουργεί το πορτρέτο της Άλμπα, πόλη, γυναίκα, ούτε το ένα ούτε το άλλο ή και τα δυο μαζί; Η λογοτεχνική γραφή μοιάζει να περιπλανάται στους δρόμους της πόλης, στις λαϊκές και αντιλαϊκές συνοικίες, εξερευνώντας τις ίδιες τις δυνατότητες και αδυναμίες. Προσπαθεί να περπατήσει τη γλώσσα στο ανώμαλο έδαφος μιας εμπειρίας τόσο οικεία όσο και άγνωστη.

22.00 : Τρίτη συζήτηση Συμβάν, έκρηξη και ζωντανή μνήμη

Ομιλητές: **Βασίλης Αλεξάνδρου** εικαστικός,
Richard Lusakumunu μουσικός, ζωγράφος, μέλος του συγκροτήματος Perle musique (μουσικοί από την Ελλάδα και το Κονγκό)

Συνομιλήτριες: **Laurie Bellanca**, μοντάζ κειμένων, ραδιοφωνική δημιουργία
Μαρία Κακογιάννη

Ένα συμβάν – προσωπικό ή συλλογικό, ερωτικό, πολιτικό ή καλλιτεχνικό – είναι κάτι που μας εκπλήσσει και μας προκαλεί σύγχυση. Επιφέρει έτσι μια έκρηξη του αισθητού, μια αναταραχή του θυμικού και της αντίληψης για ό,τι πριν ήταν απίθανο αλλά τελικά συνέβη. Τι μπορεί να είναι η ζωντανή μνήμη τέτοιων γεγονότων που εμπεριέχουν ένα βίαιο ή τραυματικό στοιχείο; Και η λήθη; Είναι κάποιες φορές αναγκαίο να ξεχνάμε για να αποκαταστήσουμε κάτι κοινό και να επανεφεύρουμε τους τρόπους να «ζούμε μαζί»;

23.00 : Συμπεράσματα και προοπτικές

23.20 Συναυλία λήξης

Perle musicale

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Μεγάλη αίθουσα του Δημοτικού Θεάτρου Μυτιλήνης

ΖΩΝΤΑΣ ΜΑΖΙ - ΑΠΟ ΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟ ΚΟΣΜΟ

Επιμέλεια: **Camille Louis**

Σε συνεργασία με το Δημοτικό Θέατρο Μυτιλήνης

Στη Μυτιλήνη, τη νύχτα της 30ής Ιανουαρίου, η ευρύτερη θεματική της Νύχτας των ιδεών «ζήω-ζω» αποκτά συγκεκριμένη μορφή φτάνοντας στο «ζώντας μαζί». Πώς να ζούμε σε μια κοινότητα όταν φαίνεται πως δεν έχουμε τίποτα κοινό; Τίποτα που να επιτρέπει την προσέγγιση με σημείο αναφοράς την καταγωγή, τη γλώσσα, την κουλτούρα αλλά και το γένος, τις κοινωνικές τάξεις, την ηλικία, την ευαισθησία; Με αυτές ακριβώς τις διαφορές, εξαιτίας μάλιστα αυτών των διαφορών που χαρακτηρίζουν όλους τους ανθρώπους απέναντι στους άλλους, επινοούνται ανέκαθεν οι μορφές της συλλογικής μας ζωής και δοκιμάζεται η ύπαρξη των πολιτικών κοινοτήτων μας.

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, γνωρίζουμε ότι ο κόσμος κινείται. Οι άνθρωποι κινούνται και μετακινούνται, αλλά και τα μη ανθρώπινα αρχίζουν να «μας» κινούν, να μας σπρώχνουν, να μας ανησυχούν. Αν ο Γαλιλαίος μας έμαθε ότι η γη κινείται, μαθαίνουμε σήμερα ότι η γη σαλεύει, όπως έχει πει ο φιλόσοφος Michel Serres. Δεν είναι πια η επίπεδη επιφάνεια που διατρέχουμε αλλά ένας κινούμενος χώρος, που τον αναγκάζουμε να κινείται καθώς τον κατοικούμε. Ζούμε «μαζί» με τη γη και με όλους όσους βρίσκονται στη γη, πρέπει λοιπόν να αναμετρηθούμε και με αυτή την πρόκληση, εκεί να δείξουμε την ευαισθησία μας. Νέες μορφές ευαισθησίας αναπτύσσονται, εκφράζοντας έμπρακτα αυτές τις ανησυχίες, και γίνονται στο παρόν μας οι δάσκαλοι του μέλλοντος. Σήμερα αυτές τις νέες ευαίσθητες γνώσεις που πρέπει να ακούσουμε δεν τις κατέχουν πια οι παλιοί δάσκαλοι αλλά τα παιδιά, όπως βλέπουμε μεταξύ άλλων να το προσπαθούν οι δημιουργοί της παιδαγωγικής ομάδας «Ο Μικρός Ντουιάνς», που συγκεντρώνει στον χώρο φιλοξενίας προσφύγων π. ΠΙΚΠΑ παιδιά από τη Μυτιλήνη και από αλλού για να μάθουν νέες μορφές συμβίωσης και έτσι να δώσουν σάρκα και οστά σε νέους συνδυασμούς με όλους τους ζωντανούς οργανισμούς.

Camille Louis

Η Camille Louis είναι διδάκτωρ φιλοσοφίας και δραματουργός. Το έργο της βρίσκεται στο σταυροδρόμι πολιτικών θέσεων, θεωρητικών σκηνών και καλλιτεχνικών πεδίων και υλοποιείται με διάφορες δημοσιεύσεις, δημιουργίες in situ, που συχνά παρουσιάζονται σε συνεργασία με την κολεκτίβα kom.post, της οποίας είναι ιδρυτικό μέλος από το 2009, καθώς και με διοργανώσεις συναντήσεων σε θέατρα, ιδιαίτερα με τον κύκλο «Πιθανοί κόσμοι» στο θέατρο Nanterre-Amandiers ή με τις δραματουργικές ενότητες στο κέντρο La Bellone, δύο χώρους όπου η Camille Louis είναι καλλιτεχνική συνεργάτιδα. Ζει μεταξύ Αθήνας και Παρισιού.

18.00: Είσοδος στο θέατρο

Ανακάλυψη του εργαστηρίου κατασκευών από ανακυκλωμένα υλικά που θα παρουσιάζει η καλλιτέχνης **Γιούλα Κουτσουμπού** σε όλη τη διάρκεια της Νύχτας

18.30: Αισθητική εισαγωγή στη θεματική «Ζώντας μαζί»:

έναρξη της Νύχτας με την παιδική διαπολιτισμική χορωδία **Polyphonica Aegean**.

19.00: Εναρκτήρια ομιλία Ας ξαναφτιάξουμε μαζί ό,τι είναι ζωντανό

Patrick Bouchain, Ελευθέριος Κεχαγιόγλου

Αναμετάδοση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Ακολουθεί συζήτηση των δύο ομιλητών με τους υπευθύνους της παιδαγωγικής ομάδας «Ο Μικρός Ντουινιάς», που λειτουργεί στον χώρο φιλοξενίας προσφύγων π. ΠΙΚΠΑ και των εμπυχωτών του Mosaik Support Center for Refugees and Locals (**Κώστας Κορόζης**, υπεύθυνος της παιδαγωγικής ομάδας και ο **Joaquín O’Ryan**, υπεύθυνος επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων).

20.30: Μουσικό διάλειμμα

διαπολιτισμική χορωδία ενηλίκων της Μυτιλήνης **CANTΑλαλούν**.

21.00: Δημιουργώντας για να ξαναδώσουμε ζωή στο άχρηστο

Επίσκεψη στους χώρους του Δημοτικού Θεάτρου για να δούμε:

- το εργαστήριο της Γιούλας Κουτσουμπού και ό,τι θα έχει ήδη ετοιμαστεί μαζί με τους επισκέπτες της Νύχτας
- το «μαγικό χαλί» που έφτιαξαν γυναίκες από τη Μυτιλήνη και από άλλες χώρες, οι οποίες θα μας διηγηθούν την ιστορία του συνοδεία των μελών της Ηλιαχτίδας

Επιστροφή στη μεγάλη αίθουσα

21.30: Στρογγυλή τράπεζα: Μαθαίνοντας να ζούμε με τους άλλους «μας»

Ομιλητές : Οι (Έλληνες και εξόριστοι) φοιτητές και καθηγητές του προγράμματος **Scierra** που θα μοιραστούν μαζί μας τις έρευνές τους στην οικολογία, την ανακύκλωση, τη φροντίδα του νερού **Mariam Jani Khushk**, ακτιβίστρια για τα δικαιώματα των γυναικών, πρώτη γυναίκα εκπρόσωπος της κοινότητάς της στο στρατόπεδο της Μόριας **Ντιέγκο Κασόνγκ**, εκπρόσωπος της κοινότητας του Κογκό και σχεδιαστής κόμικς **Γεωργία Ρασβίτσου**, συμβολαιογράφος Μυτιλήνης, που γράφει εδώ και χρόνια σε εθνική εφημερίδα, κυρίως κοινωνικοπολιτικά κείμενα. Δραστήρια σε θέματα προσφύγων - μαγειρεύει για χρόνια στο ΠΙΚΠΑ. **Marie Cosnay**, καθηγήτρια κλασικών σπουδών, μεταφράστρια αρχαίων κειμένων, συγγραφέας και ακτιβίστρια για την υποδοχή μεταναστών.

Πώς οικοδομείται η ετερότητα; ο αποκλεισμός της; η αποδοχή της; Και πώς θα μπορέσουμε να ξανασυνδεθούμε με την πολλαπλότητα των ζωντανών, είτε είναι από εδώ είτε από αλλού, είτε είναι «αυτός», «αυτή» ή κάτι ανάμεσα στα δύο; είτε είναι ανθρώπινα είτε όχι; Ποια επικράτεια, ποιος νέος κοινός χώρος θα γεννηθεί απ’ αυτό;

22.30: Φτάνοντας, φεύγοντας, διασχίζοντας: μεγαλώνοντας ανάμεσα στους κόσμους Αναγνώσεις – περφόρμανς στα γαλλικά και τα ελληνικά

Ανάγνωση ενός αποσπάσματος του βιβλίου της Marie Cosnay *Τα παιδιά της αυγής* από τη συγγραφέα

23.00: Αναχώρηση για το Πανελλήνιο και συναυλία του Σύριου καλλιτέχνη **Wael Alkak**, μέλους τους εργαστηρίου εξόριστων καλλιτεχνών.

Εισαγωγή από ένα ντόπιο dj.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ – ΚΡΗΤΗ

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

LE MAL-ÊTRE – ΤΙ ΜΑΣ ΚΡΑΤΑΕΙ ΞΥΠΝΙΟΥΣ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

Τραύματα, ερωτική απογοήτευση, κατάθλιψη, δυστυχία, παρακμή, πόνος, απομόνωση, εξουθένωση, κρίση της εφηβείας, υπαρξιακή κρίση

Επιμέλεια: **Ειρήνη Λιναρδάκη**

Σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Κρήτης

Σε συνεργασία με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης – Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η ηλικία των σαράντα αντιπροσωπεύουν για τους καλλιτέχνες μια εφηβεία από την ανάποδη. Στην εφηβεία κοιτάζουμε αφηρημένα τη ζωή, χωρίς να γνωρίζουμε τι να κάνουμε, ενώ στα σαράντα κοιτάζουμε αφηρημένα τη ζωή που μας απομένει, χωρίς στ' αλήθεια να γνωρίζουμε τι να κάνουμε. Μία από τις διαφορές νομίζω πως είναι η επίγνωσή μας ότι η ζωή μπορεί να τελειώσει – μια ιδέα που δεν μας φαίνεται οικεία κατά την εφηβεία.

Ποια η έννοια της θνησιμότητάς μας, πώς η ύπαρξή μας και η δημιουργικότητά μας εμπνέονται ή και τρέφονται από τη δυσφορία μας, από την επίγνωση της συλλογικής δυστυχίας;

Οι καλλιτέχνες, όπως και άλλα επαγγέλματα, βρίσκονται συχνά απέναντι σε ένα κενό: μια «κοιλιά» στη δημιουργία, μια παύση για πολλές γυναίκες που προσπαθούν να ακολουθήσουν μια σταδιοδρομία σε αντίφαση με την ιδέα να αποκτήσουν παιδιά. Να έχεις παιδιά και να είσαι καλλιτέχνης είναι αντιφατικό, είναι ένα ταμπού στον κόσμο της τέχνης και σε πολλά άλλα πεδία πνευματικής έρευνας. Οι καλλιτέχνες αντιμετωπίζονται συχνά σαν κεφάλια που περιπλανιούνται μέσα στον χώρο, δίχως σώμα ή δίχως σωματικές λειτουργίες, δίχως οικογένεια και δίχως υποχρεώσεις.

Η βρετανίδα καλλιτέχνης Tracy Emin είχε πει πριν μερικά χρόνια: «υπάρχουν καλλιτέχνες με ολοκληρωμένες καριέρες και οικογένειες, και ονομάζονται άντρες...»

Σήμερα ξεκινάμε μια συζήτηση για την ύπαρξη όπως την αντιλαμβανόμαστε τη στιγμή της κρίσης, απέναντι στην αφαίρεση που μας κάνει να αιωρούμαστε πάνω από το κενό.

Ειρήνη Λιναρδάκη

Η Ειρήνη Λιναρδάκη είναι εικαστικός και γεννήθηκε στην Αθήνα. Ζεί και δουλεύει ανάμεσα στην Κρήτη, το Παρίσι και τη Νέα Υόρκη. Συνεργάζεται με κοινότητες προκειμένου να αναπτύσσει δημόσια έργα τέχνης.

18.30 : Είσοδος του κοινού

19.00 : Μουσική έναρξη

Melisande Sinsoulier, πιάνο

Ιωάννης Πετράκης, βιολί

20.00 : Χαιρετισμός του κ. Νίκου Πουλακάκη, Διευθυντή του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης

Βίντεο-παρουσίαση από την Ειρήνη Λιναρδάκη, της Νύχτας, των καλεσμένων και των τριών θεματικών ενσοτήτων γύρω απ' ό,τι μας κρατά ξάγρυπνους τη νύχτα: εξαφάνιση, μοναξιά και συνείδηση

ΜΕΡΟΣ Ι: Εξαφάνιση (η ζωή, ο θάνατος και η μη-ύπαρξη)

Πώς ό,τι ζωντανό χτίζει μια σχέση με την κρίση, πώς αντιλαμβάνονται τα παιδιά τη μη-γέννηση; Γιατί μένουμε ξάγρυπνοι τη νύχτα;

Philippe Charlier, ανθρωπολόγος, αρχαιολόγος, διευθυντής ερευνών στο Μουσείο Quai Branly
Μαγνητοσκοπημένη διάλεξη

Μαρία Κασμιρλή, διδάκτωρ φιλοσοφίας
Μαρίνα Φραγκιαδάκη, ψυχαναλύτρια
Ελευθέριος Ζούρος, εξελικτικός βιολόγος
Νικόλας Σμπυράκης, χειρουργός επείγουσας ιατρικής

Χρησιμοποιώντας την αρχαιολογία, την ανθρωπολογία, τη βιολογία και την ιατρική, είναι δυνατόν να ζωντανέψουμε τα ανθρώπινα υπολείμματα της Ιστορίας. Θα αναφερθώ σε παραδείγματα παλαιοντολογικά (Lucy), προϊστορικά (Cro Magnon), από την ελληνική Αρχαιότητα (καθώς έχω ήδη συμμετάσχει σε ανασκαφές στην Κρήτη για πολλά χρόνια μαζί με τη Γαλλική Σχολή Αθηνών), αλλά και πιο πρόσφατα (όπως τα λείψανα της Ιωάννας της Λωραίνης, η καρδιά του Ριχάρδου του Λεοντόκαρδου, το κρανίο του Ερρίκου Δ΄ ή και η οδοντοστοιχία του Αδόλφου Χίτλερ). Θα μιλήσω επίσης για τη μύτη του αρωματοποιού που χρησιμοποιείται για να αντιληφθούμε αυτές τις εξαιρετικά εφήμερες και ευμετάβλητες οσμές που αναδύονται από ορισμένους τάφους και που μπορούμε σήμερα να τις ανασυνθέσουμε.

Μετά τις παρεμβάσεις των ομιλητών ακολουθεί συζήτηση

ΜΕΡΟΣ II: Η μοναξιά στη δημιουργία

22.00: Καφές, επίσκεψη έκθεσης, περφόρμανς

Περφόρμανς/χορογραφία: **Όλια Λυδάκη, Πάνος Ιωαννίδης**
Ισίδωρος Παπαδάκης, σύγχρονη μουσική

Επίσκεψη στην έκθεση φωτογραφίας και σχεδίου «**Η μοναξιά μέσα στο μουσείο**»:

Μαίρη Χαιρετάκη & Πάνος Χαραλαμπίδης, Louise Devin, Vincent Parisot, Αλέξανδρος Γεωργίου, Κυριακή Αλικού, Στέλιος Παπαρδέλας, Θανάσης Λομέφ Ζαχαρόπουλος, Αντώνης Βολανάκης, Χρυσάνθη Κουμιανάκη, Στεφάνια Στρούζα

22.30: Εργαστήρια συζητήσεων στα διοράματα του μουσείου

Συντονισμός: **Άννα Ψωμά**, κοινωνιολόγος

Louise Devin, Celine Murphy, Ελένη Φρουδαράκη (καλλιτέχνιδες) για την ερωτική απογοήτευση και τη ζωή τη γυναίκας καλλιτέχνιδας

Γεωργία Σεργάνογλου (φιλόλογος) εργαστήριο με εφήβους, διάλογοι με θέμα τον Πλάτωνα
Στέλλα Μαλλιαράκη, εργαστήριο μουσειολογίας

ΜΕΡΟΣ III: Οι συνειδήσεις

23.30: Στρογγυλή τράπεζα

Συντονισμός: **Μαρία Κασμιρλή**, διδάκτωρ φιλοσοφίας

Ιωάννης Ζαγανάς, Επίκουρος καθηγητής Νευρολογίας

Keith Frankish, φιλόσοφος της συνείδησης

Εμμανουήλ Φρουδαράκης, νευροβιολόγος ερευνητής στο IMBB-ITE

Γιάννης Κουγουμουτζάκης, ομότιμος Καθηγητής Ψυχολογίας Πανεπιστήμιο Κρήτης

1.00: Οίνος και το Ταξίδι του Ήρωα στον κινηματογράφο

Γιώργος Μαστρακούλης, σκηνοθέτης και εξερευνητής του κρασιού

Προβολή και παρουσίαση για τη δυσφορία στον κινηματογράφο και γευσιγνωσία κρασιών ανάλογα με την ψυχική κατάσταση.